

ISAAC
ASIMOV

FUNDAȚIA

III

A Doua Fundație

Traducere din limba engleză de
Mihai-Dan Pavelescu

PALADIN

PROLOG

Primul Imperiu Galactic dăinuise zeci de mii de ani. Adusese toate planetele din Galaxie sub o conducere centralizată, uneori tiranică, alteori binevoitoare, dar întotdeauna organizată. Oamenii uitaseră de posibilitatea oricărei alte forme de existență.

Toți, mai puțin Hari Seldon.

Hari Seldon a fost ultimul mare savant al Primului Imperiu și a dezvoltat în mod complet știința psihoistoriei. Psihoistoria reprezenta chintesența sociologiei, era știința comportamentului uman redus la ecuații matematice.

Privit ca individ izolat, omul este imprevizibil, dar Seldon a descoperit că reacțiile maselor de oameni puteau fi analizate statistic. Cu cât o mulțime era mai numeroasă, cu atât se putea obține o precizie mai mare. Iar amploarea maselor de oameni cu care lucra Seldon era egală, nici mai mult nici mai puțin, cu cea a populației întregii Galaxii, care, în epoca sa, era de ordinul cvintilioanelor.

Tot Seldon a prevăzut, împotriva oricărei rațiuni și a convingerii populare, că strălucitorul Imperiu, care părea atât de puternic, se afla într-o stare de declin și decădere iremediabile. El a prevăzut (sau a rezolvat ecuațiile pe care le formulase și le-a interpretat rezultatele, ceea ce, în esență, este același lucru) că, dacă nu se intervenea cu nimic, Galaxia avea să traverseze o perioadă de treizeci de mii de ani de anarhie și suferință înainte de apariția altui sistem de guvernare unificată.

De aceea, Seldon și-a propus să amelioreze situația și să stabilească un curs al evenimentelor care să reinstaureze pacea și civilizația în decursul unui singur mileniu. Cu multă grijă, a înființat două colonii de savanți, pe care le-a numit „Fundații” și, în mod deliberat, le-a plasat „la capetele opuse ale Galaxiei”. Una dintre Fundații a fost anunțată public, pe când existența celeilalte a fost înconjurată de tăcere și taină.

Volumele *Fundația* și *Fundația și Imperiul* prezintă cele dintâi trei secole de existență ale Primei Fundații, care a început ca o comunitate mărunță de Enciclopediști pierdută în pustietatea de la periferia Galaxiei. Periodic, Prima Fundație s-a confruntat cu crize în care posibilitățile de acțiune erau limitate de variabilele relațiilor interumane și ale tendințelor socio-economice. Libertatea de acțiune apărea într-o singură direcție certă, iar când se pornea pe calea respectivă, se deschidea un nou orizont de dezvoltare. Toate acestea fuseseră plănuite de Hari Seldon, care murise deja de mult.

Beneficiind de cunoștințe științifice superioare, Prima Fundație a cucerit toate planetele vecine căzute în barbarie. S-a confruntat apoi cu anarhicii dictatori militari care se desprinseseră din Imperiul muribund și i-a învins. A înfruntat chiar și rămășița Imperiului, condusă de ultimul său Împărat puternic și de ultimul său General puternic, și a înfrânt-o.

Pentru ca după aceea să se confrunte cu ceva ce Hari Seldon nu putuse să prevadă – cu puterea copleșitoare a unui singur om: un Mutant. Ființa cunoscută sub numele de „Catârul” se născuse cu capacitatea de a modifica emoțiile oamenilor și de a le modela gândurile. Dușmanii săi cei mai îndârjiți au fost transformați în slujitori devotați. Armatele nu puteau... *nu voiau* să lupte împotriva lui. În fața sa, Prima Fundație s-a prăbușit, iar planurile lui Seldon au fost parțial zădărnice.

Rămăsese astfel misterioasa A Doua Fundație, ținta căutărilor tuturor. Catârul trebuia s-o descopere pentru a cuceri complet Galaxia. Cei rămași loiali Primei Fundații trebuiau s-o descopere dintr-un motiv complet diferit. Unde se afla însă A Doua Fundație? Nimeni nu știa răspunsul.

Aceasta este, așadar, istoria căutării celei de-A Doua Fundații!

Partea I
CĂUTAREA CATÂRULUI

1
DOI BĂRBAȚI ȘI CATÂRUL

CATÂRUL — *Aspectele constructive ale regimului Catârului au căpătat formă abia după prăbușirea Primei Fundații. După dezagregarea definitivă a celui dintâi Imperiu Galactic, Catârul a rămas în istorie drept primul unificator al unui spațiu cu o anvergură într-adevăr imperială. Imperiul comercial anterior făurit de Fundația învinsă fusese eteroclit și cu legături mai degrabă vagi, în ciuda susținerii imateriale a predicțiilor psihoistoriei. În niciun caz nu se putea compara cu „Uniunea Planetară” strict controlată de sub conducerea Catârului, care la momentul respectiv conținea o zecime din volumul Galaxiei și a cincisprezecea parte din populația acesteia. Mai ales în epoca așa-numitei Căutări...*

ENCICLOPEDIA GALACTICĂ*

Enciclopedia detaliază numeroase alte aspecte despre Catâr și Imperiul său, dar aproape niciunul nu este relevant pentru problema care ne interesează, și cele mai multe sunt oricum excesiv de seci și plicticoase pentru scopurile noastre. Articolul tratează în principal circumstanțele economice care au condus la ascensiunea „Primului Cetățean

* Citatele reproduse din *Enciclopedia Galactică* sunt preluate din ediția 116, publicată în anul 1020 E.F. de Enciclopedia Galactică Publishing Co., Terminus, cu acordul editurii.

al Uniunii Planetare“ – titlul oficial al Catârului – precum și consecințele economice ce au rezultat din aceasta.

Dacă uneori este ușor surprins de viteza incredibilă cu care Catârul a ajuns în numai cinci ani la un domeniu vast, pornind de la zero, autorul articolului nu-și trădează sentimentele. Dacă după aceea îl uimește neașteptata încetare a expansiunii în favoarea unei perioade de cinci ani de consolidare teritorială, el își camuflează consternarea.

De aceea abandonăm Enciclopedia și continuăm pe calea noastră și în scopurile noastre, pentru a examina istoria Marelui Interregnum – dintre Primul și Al Doilea Imperiu Galactic – care a urmat după cei cinci ani de consolidare.

Din punct de vedere politic, Uniunea Planetară este liniștită. Din punct de vedere economic, ea este prosperă. Puțini ar dori să schimbe pacea controlului ferm exercitat de către Catâr cu haosul care a precedat-o. Este posibil ca pe planetele care cu cinci ani înainte cunoscuseră Fundația să existe un regret nostalgic, dar nimic mai mult. Conducătorii Fundației fuseseră eliminați, dacă nu puteau fi de ajutor, sau fuseseră convertiți, dacă erau utili.

Iar dintre Convertiți, cel mai util era Han Pritcher, ajuns acum general-locotenent.

În zilele Fundației, Han Pritcher fusese căpitan și membru al Opoziției Democratice clandestine. După ce Fundația se prăbușise fără luptă în fața Catârului, Pritcher se ridicase împotriva mutantului. Asta până când fusese el însuși convertit...

Convertirea nu fusese cea uzuală, determinată de forța unor idei superioare, iar Han Pritcher o știa foarte bine. El fusese modificat deoarece Catârul era un mutant cu puteri mentale care îi permiteau să transforme însușirile

oamenilor obișnuiți astfel încât să-i fie lui de folos. Totuși, asta îl mulțumea pe deplin pe Pritcher. Pur și simplu, așa trebuiau să stea lucrurile. Mulțumirea față de Convertire era chiar primul simptom al Convertirii, dar Han Pritcher nu mai era nici măcar curios în această privință.

Revenind acum din a cincea sa expediție importantă în nemărginirea Galaxiei din exteriorul Uniunii Planetare, veteranul astronaut și agent de informații aștepta cu o fericire de-a dreptul firească apropiata audiență la „Primul Cetățean“. Chipul lui aspru, cu trăsături parcă dăltuite într-un lemn întunecat, fără fibre vizibile, care nu părea că ar fi putut surâde fără să se fisureze, nu exprima nimic... însă indiciile exterioare nu erau necesare. Catârul îi putea percepe emoțiile lăuntrice, chiar și pe cele mai mărunte, la fel cum un om obișnuit putea zări zvâcnirea unei sprâncene.

Pritcher și-a lăsat vehiculul aerian la vechile hangare viceregale și a pătruns în palat pe jos, așa cum cerea eticheta. A parcurs mai bine de un kilometru pe calea de acces pustie și tăcută, urmându-i săgețile. Știa prea bine că pe numeroșii kilometri pătrați ai suprafeței palatului nu exista niciun paznic, niciun soldat, nici măcar un singur om înarmat.

Catârul nu avea nevoie de nicio protecție.

Catârul era propriul său paznic, cel mai bun, atotputernic.

Propriii săi pași îi răsunau lui Pritcher încetișor în urechi, în vreme ce palatul ridica înaintea lui pereții metalici strălucitori, incredibil de ușori și incredibil de puternici, cu arcadele îndrăznețe, exagerate, aproape nebunești ce caracterizaseră arhitectura fostului Imperiu. Palatul se înălța măreț deasupra domeniului pustiu și deasupra metropolei aglomerate de la orizont.

Iar în palat se afla singurul om de ale cărui atribute mentale non-umane depindeau noua aristocrație și întreaga structură a Uniunii Planetare.

Ușa imensă și masivă a glisat lin la apropierea lui Pritcher, care a pătruns înăutru. A pășit spre rampa lată și ușor curbată, care l-a purtat în sus. S-a ridicat cu iuțeală în elevatorul silențios, apoi s-a oprit în fața ușii micuțe și simple a camerei Catărului, situată în cel mai înalt turn strălucitor al palatului.

Ușa s-a deschis...

Bail Channis era tânăr și Neconvertit. Altfel spus, structura lui emoțională nu fusese ajustată de către Catâr. Rămăsese exact așa cum fusese plăsmuită de forma originală a eredității lui și de modificările ulterioare aduse de mediu. Iar asta îl mulțumea, de asemenea.

Nu împlinise încă treizeci de ani, dar își clădise o reputație extraordinară în capitală. Era chipeș și spiritual – prin urmare, avea succes în societate. Era inteligent și stăpân pe sine – prin urmare, avea succes în fața Catărului. Și era foarte încântat de ambele succese.

Iar acum, pentru prima dată, Catârul îl convocase într-o audiență personală.

Picioarele l-au purtat pe calea de acces lungă și scânteietoare care ducea direct la turnurile de aluminiu spongios ce fuseseră cândva reședința viceregelui de Kalgan, care condusesese sub vechii împărați, și după aceea fuseseră reședința prinților independenți de Kalgan, care conduseseră în propriul lor nume... pentru ca acum să fie reședința Primului Cetățean al Uniunii Planetare, care conducea propriul lui imperiu.

Channis fredona încântat în barbă. Nu avea nicio îndoială privind scopul convocării. Evident, era vorba despre A Doua Fundație! Sperietoarea universală a cărei simplă contemplare îl oprise pe Catâr din politica de expansiune

nelimitată, determinându-l să îmbrățișeze o prudență statică. Termenul oficial era însă cel de „consolidare”.

Existau totuși o mulțime de zvonuri, iar zvonurile nu puteau fi oprite. Catârul urma să reînceapă ofensiva. Catârul descoperise locul celei de-A Doua Fundații și avea s-o atace. Catârul ajunsese la un acord cu A Doua Fundație și împărțiseră Galaxia între ei. Catârul decisese că A Doua Fundație nu exista și avea să cucerească toată Galaxia.

Este inutil să se expună tot ceea ce se putea auzi prin anticamere. Nu era nici măcar prima dată când circulasera asemenea zvonuri. Acum însă păreau mai consistente, și toate spiritele libere și expansive care înfloreau în timpul războaielor, aventurilor militare și haosului politic, dar se veștejeau în epocile de stabilitate și pace stagnantă, jubilau fericite.

Bail Channis era unul dintre ele. Nu se temea de misterioasa A Doua Fundație, nu se temea nici măcar de Catâr, și se mândrea cu asta. Poate că unii, care dezaprobau pe cineva atât de tânăr și de bine situat, așteptau încruntați ora socotelilor cu playboy-ul vesel care-și trimitea fără sfială săgețile ironice la adresa aspectului fizic și traiului solitar al Catârului. Nimeni nu îndrăznea să i se alăture și puțini cutezau să râdă, dar pentru că nu pățea nimic, reputația îi sporea pe măsură.

Channis improvizează cuvinte la melodia pe care o fredona. Versuri lipsite de sens, cu refrenul: „A Doua Fundație amenință o Nație și-ntreaga Creație”.

A ajuns la palat.

Ușa imensă și masivă a glisat lin la apropierea lui Channis, care a pătruns înăuntru. A pășit spre rampa lată și ușor curbată, care l-a purtat în sus. S-a ridicat cu iuțeală în elevatorul silențios, apoi s-a oprit în fața ușii micuțe și simple a camerei Catârului, situată în cel mai înalt turn strălucitor al palatului.

Ușa s-a deschis...